

Хроніка

~~ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ~~ ЛИСТОК

Видани дієвою групою „Громада“

З 19.2.89 по 23.2.89 на майдані Жовтневої революції проводились передвиборчі мітинги. Члени „Громади“, УГС, УДС та окремі активні громадяни закликали людей віддавати голоси за кандидатів, пов'язаних з „Народним рухом“ Драча та Яворівського та викреслювати в бюлетенях імена першого секретаря Київського міського партії Масика (кандидат без конкурентів по 33-му Київському національно-територіальному округу), голови президії Верховної Ради України Шевченко (кандидат без конкурентів по 34-му Київському сільському національно-територіальному округу), голови місьвиконкому Згурського (кандидат без конкурентів по Дніпровському виборчому округу). Агітація проводилась у постійній присутності великої кількості міліціонерів у формі та у цивільному, які час від часу погрозували особливо активним агітаторам та іноді зривали гасла. Коли темніло на цій частині площі вмикалось освітлення, щоб люди не могли бачити написів на гаслах.

Увечері 24.2.89, одразу після від'їзду М.С.Горбачова в Києва, міліція почала перешкоджати громадянам збиратися на звичайних місцях агітації - на майдані Жовтневої революції та біля місьвиконкому. Декого просто викидали з площі, а трьох було заарештовано. З них Федоринчика, який розповсюджував брошури з законом про вибори було згодом випущено, а Набоку та Чернишова посаджено відповідно на 10 та 15 днів.

26.2.89 Майдан біля Республіканського стадіону.

Сюди о 16.00 на мітинг присвячений проблемі захисту нашої історичної та культурної спадщини зібралися мешканці Києва, гості з інших міст, усього понад 4 тисячі. Ініціаторами мітингу були провідні громадські діячі, письменники, активісти Товариства охорони пам'яток історії та культури (УТОПІК)

У виступах промовців постійно домінувала думка, що ані державна система охорони пам'яток, ані Товариство УТОПІК не спроможні зупинити руйнацію історичної спадщини (Виступ Безверхого - завідуючого головним управлінням культури при місьвиконкомі був наочним переконливим тому свідченням. Толочко - голова УТОПІК, Менжерес - заступник голови місьвиконкому з питань культури взагалі не з'явилися на мітинг і їм заочно було висловлено недовір'я). Щорічно втрачається 1% пам'яток історії та культури лише з того реєстру, який перебуває під охороною держави. Величезна ж кількість пам'яток досі не досліджена, не поставлена на облік і взагалі невідома, немає жодного юридичного права на збереження. УТОПІК, що було покликане, як громадська організація, активно допомагати справі збереження історико-культурної спадщини, протягом багатьох років завнає посиленого тиску з боку партійного та державного апарату і сьогодні перетворилася з громадської в суто бюрократичну інституцію міністерського типу.

Проте вирішити проблему збереження історико-культурної спадщини шляхом простої реорганізації державних компетентних органів, чи то Товариства - неможливо. Потрібно міняти ставлення суспільства до культури і лиш в цьому аспекті і контексті - до пам'яток історії та культури. А цього в свою чергу неможливо досягти без демократизації суспільства. Тому в переважній більшості виступів увага акцентувалась на необхідність широкого Народного Руху як одного з чинників і гарантів демократизації України.

З огляду на все це і було прийнято Ухвалу мітингу про створення Української Асоціації захисту історичного середовища (УАЗІО), яка

має стати провідником Народного Руху України в галузі культури і зокрема захисту історичного середовища.

Під час мітингу особи в цивільному затримали чотирнадцятирічного хлопчика за те, що він фотографував міліцію. Його кинули до машини, вдарили і розбили фотоапарат.

Демовлені 3 години сплинули і гучномовці відключили, але люди не розходилися. На трибуну вийшли мати та дружина посадженого на 10 діб за передвиборчу агітацію Набоки, його друзі, щоб розказати людям про це беззаконня. Федоринчик розповів, як було затримано його. Міліціонери з роти особливого призначення, вишикувавшись в довгу шеренгу, кинулися на натовп і вицерли його з тієї половини майдану, де була трибуна. Офіцери вимагали розійтися. Обурені люди не слухали офіцерів, закликали до сумління рядових, що стояли в дві шеренги на майдані, але, здається, марно. Міліція, не захотівши нападати вдруге, залишила позиції і люди, розбившись на кунки, почали обговорювати проблеми виборів.

27.2.89 У вечорі члени "Громади", УГС та співчуваючі громадяни провели передвиборчу агітацію біля міськвиконкому. Кілька гасел, які здалися міліції нежелательними, було зірвано.

В цей чи наступний день відбулося спільне засідання міськвиконкому та виборчої комісії, на якому було прийняте рішення заборони по всьому місту виборчу агітацію, крім закутка біля Республіканського стадіону.

28.2.89 Федоринчик та член "Громади" Ілля Кучеров були посаджені на 15 діб кожний за передвиборчу агітацію.

27.2.89 У міському будинку вчених клуб "Спадщина" присвятив одне з своїх засідань вечору Василя Стуса - мабуть найвидатнішого з післявоєнних українських поетів, який помер у 1985 році під час свого другого ув'язнення. (Вітчизняних його публікацій майже немає. Значна частина поезій утримується в архівах КДБ). Вечір підготувала літературна група "Громади". Після нього на сцену були запрошені друзі поета Михайлина Коцюбинська, Євген Свєрстюк та Вадзьо (який лише за кілька тижнів до цього повернувся з заслання). Вони поділились спогадами про поета та міркуваннями про його літературної спадщини.